

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUG-500	Θεωρία και Φιλοσοφία της Εκπαίδευσης	10
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστικό Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Επιλεγόμενο	Θεωρητικές Βάσεις στην Εκπαίδευση	Ελληνικά
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
2 ^{ος} Κύκλος	Δρ Αλέξιος Πέτρου	1 ^ο ή 2 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Προσωπική Επικοινωνία	N/A	Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές να:

- Γνωρίσουν τις βασικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή των αρχών της αγοράς στην εκπαίδευση. Να έρθουν σε επαφή με τις βασικές αρχές των φιλοσοφικο-πολιτικών θεωριών του Φιλελευθερισμού και του Κοινοτισμού.
- Κατανοήσουν τις διαστάσεις του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης και να διακρίνουν τους τύπους του. Να έρθουν σε επαφή με τον παγκοσμιοτικό λόγο.
- Αντιληφθούν την ιστορικο-φιλοσοφική πορεία της έννοιας του κοσμοπολιτισμού, να μπορεί να κάνει διάκριση ανάμεσα στις έννοιες έθνος και έθνος-κράτος, πατριωτισμός και εθνικισμός. Να τεκμηριώνουν τη συμβατότητά του πατριωτισμού προς τον κοσμοπολιτισμό και τη δυνατότητά της πιθανής ύπαρξης ενός πατριωτικού κοσμοπολιτισμού ως γραμμής για μια πολιτική εκπαίδευση.
- Περιγράψουν με σαφήνεια τι σημαίνει «πολιτειότητα», να αναγνωρίζουν τη σχέση της πολιτειότητας με τη δημοκρατία και να προσδιορίζουν τα δικαιώματα που έχουν οι άνθρωποι ως πολίτες.
- Έρθουν σε επαφή με τις βασικές έννοιες του Foucault επιτήρηση, πειθαρχία, δύναμη και γνώση και να μπορούν να τις συνδέουν με την εκπαίδευση και τη σύγχρονη εκπαιδευτική πολιτική.
- Μπορούν να ορίσουν τις έννοιες μοντέρνο/μεταμοντέρνο, μεταμοντέρνα κατάσταση, παραλογία (στα πλαίσια της φιλοσοφικής σκέψης του Lyotard), αποδοτικότητα, εγκυροποίηση, από-νομιμοποίηση, μη-απεικονήσιμο, λογοκεντρισμός, μετααφηγήσεις και να μπορούν να κρίνουν τις συνέπειες της πιθανής χρήσης των ιδεών του Lyotard στη διαμόρφωση ενός «μεταμοντέρνου» αναλυτικού προγράμματος.

- Συζητούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ύπαρξης ενός κώδικα ηθικής που να αφορά στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού και να συνδέουν τη διδασκαλία ως επάγγελμα με τη διδασκαλία ως «πρακτική» (MacIntyre).

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζουν τα κυριότερα επιχειρήματα των υποστηρικτών της εφαρμογής των αρχών της αγοράς στην εκπαίδευση, αλλά και το σκεπτικό των επικριτών της εφαρμογής των εν λόγω αρχών στην εκπαίδευση, αποδίδοντας κυρίαρχη σημασία στη διατήρηση του πρωταρχικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης.
2. Προσδιορίζουν τη βασική επιχειρηματολογία της φιλελεύθερης και της κοινοτιστικής θεωρίας και να συζητούν τον τρόπο που οι πολιτικές θεωρίες διαμορφώνουν ιδεώδη που επηρεάζουν τη σκέψη μας αναφορικά με το ρόλο του κράτους στην εκπαίδευση. Ακόμη να μπορούν κρίνουν τα επιχειρήματα που παρουσιάζει η φιλελεύθερη εκπαιδευτική πολιτική και να στοιχειοθετούν τη δική τους άποψη για την ορθότητα ή όχι των επιχειρημάτων.
3. Ορίζουν το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, να έχουν μια καθαρότερη εικόνα της σημερινής παγκόσμιας κατάστασης όχι μόνο για το Δυτικό άνθρωπο αλλά και για το λεγόμενο Τρίτο Κόσμο και να συλλάβουν τη σημασία των οικονομικών, πολιτικών, πολιτισμικών, τεχνολογικών και περιβαλλοντικών δεδομένων που συγκροτούν λόγους για τους οποίους η παγκοσμιοποίηση είναι τόσο έντονα στο θεωρητικό προσκήνιο.
4. Εξοικειωθούν με έννοιες-κλειδιά του παγκοσμιοτικού λόγου (και με την ανάλυσή τους) όπως επικράτεια, έθνος-κράτος, κινητικότητα κ.λπ. και να κατανοήσουν τους τρόπους που η εκπαίδευση μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες θεωρητικές προκλήσεις.
5. Αναλύουν τους κινδύνους του εθνοκεντρισμού που ελλοχεύουν όταν η προσέγγισή μας στον κοσμοπολιτισμό είναι μονολογική, δηλαδή αφορά στο Εγώ, και να κατανοήσουν την ανάγκη για πιο δυναμική εκπαιδευτική παρέμβαση στα παγκόσμια πολιτικά πράγματα.
6. Αποφεύγουν εννοιολογικές συγχύσεις που συχνά συναντάμε ακόμα και στις κυρίαρχες φιλοσοφικές τάσεις διαπραγμάτευσης του έθνους και της αγάπης προς αυτό, ώστε να προβαίνει σε καθαρούς και προσεκτικούς συσχετισμούς του εκπαιδευτικού σχεδιασμού με την πολιτική θεωρία.
7. Αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα των πολιτικών αρετών, να σχολιάζουν τη σχέση της πολιτεϊότητας με τον εθνικισμό και την εθνική ταυτότητα και να αναγνωρίζουν τη σημασία της διαβούλευσης για τη δημοκρατική πολιτεϊότητα. Ακόμη, να περιγράφουν τη σχέση κοσμοπολιτισμού και πολιτεϊότητας και να αναγνωρίζει τη σημασία της αγωγής του πολίτη.
8. Γνωρίζουν μέσα από τις φουκωικές θέσεις τις βασικότερες τεχνολογίες, προγράμματα και στρατηγικές μετασχηματισμού της δύναμης, να σχολιάζουν τις κυρίαρχες μορφές εκπαιδευτικής καθοδήγησης και να αναγνωρίζουν τη σημασία της δια βίου μάθησης και της δια βίου διδασκαλίας.
9. Αναλύουν τις βασικές ιδέες του Lyotard και ιδιαίτερα αυτές που περικλείονται στη *Μεταμοντέρνα Κατάσταση* και να αναγνωρίζουν την προσφορά αλλά και τις αδυναμίες των προτάσεων του Lyotard στο πλαίσιο της διδακτικής της επιστήμης.
10. Περιγράφουν τις βασικές έννοιες και αρχές της ηθικής εκπαίδευσης και της διδασκαλίας μέσα στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πολιτικής, να αναγνωρίζουν τη σχέση της ηθικής με την εκπαίδευση και τη διδασκαλία, να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

της νομιμοποίησης της συμπεριφοράς των συμβαλλόντων στην εκπαίδευση και, τέλος, να συζητούν τη σχέση της έννοιας της «πολιτειότητας» με την ηθική και τη διδασκαλία.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Εκπαίδευση και Αγορά
- Φιλελευθερισμός, Κοινοτισμός και Εκπαιδευτική Πολιτική.
- Παγκοσμιοποίηση και Εκπαιδευτική Θεωρία.
- Ο παγκοσμιοτισμός ως λόγος περί της παγκοσμιοποίησης.
- Ο κοσμοπολιτισμός ως ένα πολυδιάστατο ιδεώδες.
- Εθνικισμός, πατριωτισμός και κοσμοπολιτισμός.
- Δημοκρατική Πολιτειότητα: Το κοινό πλαίσιο και η διαστάσεις της στην εκπαίδευση.
- Foucault, Γνώση και Εξουσία: Μετασχηματισμοί της δύναμης στη σύγχρονη εκπαίδευση .
- Μεταμοντέρνα Κατάσταση και εκπαίδευση στην επιστήμη.
- 10. Ηθική της εκπαίδευσης και της διδασκαλίας.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διάλεξη, Σεμινάριο, Ατομική καθοδήγηση, Παρουσιάσεις φοιτητών, Συζήτηση δραστηριοτήτων/ερωτημάτων.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Διαμορφωτική αξιολόγηση – ανατροφοδότηση, Ατομική εργασία, παρουσίαση, Τελική εξέταση

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Φιλοσοφικές Διαστάσεις στην Εκπαίδευση	Πέτρου, Α.	Πανεπιστήμιο Λευκωσίας	2008	

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική: Μεταξύ κράτους και αγοράς	Διονύσης, Γ., Παπαδάκης, Ν.	Σαββάλας	2005	9604230697

Πολιτισμός και αγορά: Για την αυτονομία της πολιτισμικής παραγωγής	Παναγιωτόπουλος, Ν.	Πατάκης	2003	9601609873
Ο Φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης	M. J. Sandel Επιμέλεια: Μολύβας, Γ. Μετάφραση: Γεωργοπούλου, Κ.	Πόλις	2003	9608132924
Αυτοκρατορία	Hardt, M., Negri, A. Μετάφραση: Καλαϊτζής, Ν.	Scripta	2002	9607909453
Υπέρ Πατρίδος: Πατριωτισμός ή Κοσμοπολιτισμός	M. Nussbaum, J. Cohen κ.ά. (Επ.)	Scripta	1999	9789607909169
Η εποχή των μεταβάσεων	Habermas, J. μετάφραση: Τοπάλη, Μ., Παπαδάκη, Ε. επιμέλεια: Βουτσάκης, Β.	Scripta	2006	9607909747
Ο τρίτος δρόμος	Γκίντενς, Α.	Πόλις	1998	9607478703
Μετά τον Τρίτο Δρόμο	Γκίντενς, Α.	Πόλις	2008	9789604352098
Παγκοσμιοποίηση: οι συνέπειες για τον άνθρωπο	Bauman, Z μετάφραση: Βαλλιάνος, Χ.	Πολύτροπον	2004	9608354145
Από τον Πολίτη του Έθνους στον Πολίτη του Κόσμου	Κανακίδου, Ε. και Παπαγιάννη, Β.	Τυπωθήτω - Δαρδανός	2003	9604020986
Διαπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση και ταυτότητες	Τσουκαλά, Κ., Χοντολίδου, Ε. και Πασχαλίδης, Γ.	Gutenberg	2008	9789600111996
Democracy and education	Dewey, J.	Free Press	1916/1997	1511577355

The archaeology of knowledge	Foucault, M.	Harper and Row	1972	0394471180
On some paradoxes of moral education	Gardner, P.	Journal of Philosophy of Education, 15,1	1981	
Paideia: The ideals of Greek culture, Vols, I-III	Jaeger, W.	Oxford University Press	1939	9780195040470
The philosophy of teaching	Passmore, J.	Harvard University Press	1980	0674665651
Ethics and education	Peters, R.S.	George Allen and Unwin	1966	0043700322
On reconstructing the concept of human potential	White, J.	Journal of Philosophy of Education, Vol. 20, No 1	1986	
The aims of education	Whitehead, A. N.	The Free Press	1967	0029351804
Remarks on the philosophy of psychology. Vols I-II	Wittgenstein, L.	The University of Chicago Press	1980	978-0226904337
Η ιδεολογική σύγχυση και ο δογματικός διαποτισμός των νέων στην ελληνική εκπαίδευση. Λόγος και πράξη, Τόμ. Α	Καζεπίδη, Α.Χ.		1979	
Η παιδεία, το μεγάλο μας πρόβλημα	Παπανούτσου, Ε.	Δωδώνη	1976	9602481056